

CONCLUSIONS DE LA JORNADA

A. Diversitat i cultura

Si es vol incrementar la capacitat integradora i promocionadora de la societat i de l'educació, cal:

- Partir d'un concepte de cultura no essencialista, sinó dinàmic i en canvi.
- Entendre que tot canvi fa aflorar conflictes que són fruit de la complexitat de la tasca educativa. Els conflictes no són per si mateixos negatius. És important poder-los resoldre positivament.
- La cultura que persisteix és mestissa per definició. La cultura escolar ha d'incorporar una visió de la diversitat més plural, més complexa, menys rígida. Ha d'ampliar els referents culturals i entendre que els joves són part fonamental en la construcció de la cultura escolar i de la socialització.
- L'escola ha de fer una aposta a fons per construir identitats basades en la participació de tothom en un projecte amb objectius comuns i compartits. Aquesta construcció ha de ser crítica: negociada, amb voluntat d'acostament i amb voluntat de canvi. Això vol dir diàleg. Això vol dir tenir en compte l'altre; en aquest cas, l'alumne, tots els alumnes.
- Cal apostar per una escola que no generi *identitats de resistència* i que sigui realment acollidora. Es fa constar la necessitat que es compleixin els plans d'acollida, tal com solen estar dissenyats, que no quedin en un simple tràmit administratiu.

B. Diversitat i sistema educatiu

Si es vol millorar la capacitat integradora i promocionadora del sistema educatiu, cal:

- Considerar el territori com una font de recursos en funció educadora.
- Aprofundir en la descentralització administrativa. Donar més competències als poders locals.
- Replantejar-se la funció i l'organització dels recursos i serveis, tant socials com educatius, que s'utilitzen, per tal d'optimar-los, independentment que la fórmula que s'adopti comporti integrar nous professionals als centres o millorar la coordinació de l'escola amb els serveis externs. Aquesta última opció comportaria coordinar els múltiples recursos i serveis que actuen en el territori i que depenen d'administracions diferents. Significaria *concebre l'escola com a node privilegiat d'una xarxa local de recursos, dispositius i serveis per a l'adolescència*.
- Avançar en un marc legal que permeti implicar, amb el mateix grau de compromís en el tractament educatiu de tota la diversitat, tant l'escola pública com la privada concertada.

- Fer els centres molt més flexibles i permeables a la recerca de propostes que puguin atendre la diversitat. *Forçar la comprensivitat fins al límit, sense trencar-la.*

C. Diversitat i centre

Si es vol millorar la capacitat integradora i promocionadora dels centres, cal:

- Una escola reflexiva, capaç de coordinar-se i de treballar en equip, fomentant la creació de projectes compartits. *Ha passat el moment dels grans mestres; ara és el moment dels equips.*
- Una escola capaç de buscar nous recursos i de dissenyar les estratègies que l'ajudin millor a atendre la diversitat. Això comporta tenir autonomia pedagògica i de gestió. En aquest sentit, s'ha plantejat la necessitat de redefinir el paper i les funcions dels centres d'educació especial i d'aprofitar una part dels seus recursos pel sistema ordinari.
- Una escola capaç de prioritzar què s'ha d'ensenyar i què s'ha d'aprendre, capaç de definir què és *allò indispensable per garantir la no-exclusió de tota la població escolar.*
- Una escola reflexiva, capaç de decidir autònomament.
- Una escola capaç de plantejar-se la formació integral de tot l'alumnat: aprendre a conèixer, aprendre a fer, aprendre a ser i aprendre a conviure. *Una escola que pensa en el ciutadà i la ciutadana de demà”.*
- Una escola capaç de transformar els hàbits i les estratègies avaluatives per tal de donar acollida a tota la població escolar.
- Una escola que defugui el funcionament burocràtic, que sigui capaç de *traduir en fets allò que escriu.*
- Una escola amb una coordinació més bona entre les diferents etapes.
- Una escola amb equips directius capaços de cohesionar els centres, d'estimular la feina ben feta i de reconèixer la tasca dels diferents professionals.

D. Què demanem

- Més temps
- Menys burocràcia
- Més formació
- Més corresponsabilitat de la societat i de l'Administració
- Més incentius
- Més recursos
- Més descentralització
- Molt més reconeixement de la tasca docent

E. I com a professionals, què hem de fer?

- Definir i fer definir les nostres funcions.
- Ser conscients de tot allò que fem bé. Explicar-ho i comunicar-ho al conjunt de la societat.
- Ser conscients del camí que hem recorregut i de tot el que podríem recórrer, si disposéssim dels mitjans i de l'autonomia per fer-ho.

Lleida, 9 de febrer de 2002